

Od pojednania do codzienności?

30 lat polsko-niemieckiego sąsiedztwa

Międzynarodowa Konferencja Naukowa

Warszawa, 17-19 czerwca 2021

Call for Papers

W czerwcu 2021 roku minie 30 lat od momentu, gdy Rzeczpospolita Polska i Republika Federalna Niemiec zawarły traktat o dobrym sąsiedztwie. Traktat oparł stosunki dwustronne na nowej, nieznannej wcześniej, szerokiej podstawie. Te trzydzieści lat zostało wypełnione licznymi politycznymi, gospodarczymi, kulturalnymi i społecznymi kontaktami. Te wzajemne kontakty nie były jednak pozbawione konfliktów i problemów. Na początku wydawało się, że wzajemne relacje prawie automatycznie zmiernają w kierunku harmonijnego zrozumienia i pojednania, a z czasem pojawiła się złożona sieć komunikacji, zależności i nieporozumień, swoista polsko-niemiecka codzienność. Czy mamy dziś do czynienia z „dojrzałym sąsiedztwem”, jak głosił tytuł konferencji 20 lat po podpisaniu traktatu? Czy nadal jesteśmy „sąsiadami na odległość”, jak określono to w 15 rocznicę? A może jesteśmy równymi partnerami?

Podczas naszej konferencji chcemy dokonać naukowego przeglądu 30 lat, ale także przyrzeć się aktualnemu stanowi stosunków i podyskutować o przyszłych kierunkach rozwoju. Dążymy do szerokiego udziału w wydarzeniu młodszych badaczek i badaczy z różnych dyscyplin. Główne sekcje tematyczne będą składać się z referatu przeglądowego, kilku krótszych wystąpień, komentarzy polskich i niemieckich ekspertów oraz dyskusji z publicznością.

Konferencja koncentruje się na kilku blokach tematycznych. Zapraszamy do składania propozycji wystąpień w ich ramach (15-20 minut). Szczególnie mile widziane będą referaty, które dążyć będą do odpowiedzi na pytanie, zawarte w tytule konferencji: Czy faktycznie w danym, prezentowanym obszarze, dokonało się pojednanie i widoczna jest „codzienność” w relacjach? I co ta codzienność w omawianej dziedzinie oznacza? Czego należy się spodziewać w przyszłości w danym obszarze? Jakie działania warto podjąć?

- **Gospodarka:** Ogromna dynamika powiązań gospodarczych między Niemcami a Polską nie podlega dyskusji. Ale jak wygląda to z perspektywy poszczególnych podmiotów gospodarczych? Jakie wyzwania stoją przed polityką gospodarczą? Jakie widać kierunki rozwoju na najbliższe lata?
- **Współpraca transgraniczna, jako motor rozwoju:** Jakie decydujące zmiany zaszły w niej w ostatnich latach? Jakie są szczególnie udane przykłady współpracy przygranicznej, a co się nie udało? Czy stworzono efektywne struktury i ramy prawne współpracy, czy potrzebujemy nowych impulsów i rozwiązań?

- **Niemiecka i polska polityka bezpieczeństwa - podobieństwa i rozbieżności:** Polska i Niemcy często różnie definiują swoje interesy w kwestii bezpieczeństwa. Nawet sam termin „bezpieczeństwo” można zdefiniować na różne sposoby. Niemniej jednak istnieją liczne pozytywne przykłady współdziałania, szczególnie współpracy wojskowej. Jakie podjęto próby, aby zbliżyć swoje stanowiska? Czy są aspekty w obszarze współpracy sił zbrojnych i innych podmiotów polityki bezpieczeństwa, o których szczególnie warto przypomnieć? Jakie impulsy mogą poprawić relacje w obszarze polityki bezpieczeństwa?
- **Spółczesność obywatelskie w stosunkach polsko-niemieckich:** Stosunkowo najmniej problematycznym obszarem stosunków polsko-niemieckich są kontakty i relacje obywatelskie. Zbyt rzadko dostrzega się jednak zmiany w tym obszarze. Czy powstały w ostatnich latach nowe podmioty, jak wygląda usieciwienie, przed jakimi wspólnymi wyzwaniem stoimy? Czy te relacje są częścią specjalnej polsko-niemieckiej sieci powiązań i kontaktów, czy też raczej elementem transnarodowej sieci?
- **Polityka historyczna i kultura pamięci:** Od 30 lat historia dzieli Niemców i Polaków, a zarazem od 30 lat ich łączy. Wspólne doświadczenia historyczne i nakładanie się niemieckiej i polskiej historii na polskich ziemiach zachodnich to jedno, ale spory o II wojnę światową, pamięć o niemieckich zbrodniach i polskich ofiarach, oraz formy upamiętnienia w obu państwach często nas dzielą. Jak powstały specjalne inicjatywy i koncepcje? W jakim stopniu historia bilateralnych relacji jest instrumentalizowana w polityce wewnętrznej?

Prosimy o przesyłanie zgłoszeń referatów (streszczenie 1/2 strony, krótki biogram) **do 30.11.2020 w języku niemieckim lub polskim na adres Pani Iwony Maj-Mehrvarz: PL-D-30@dpi-da.de**. Po weryfikacji zgłoszeń komitet organizacyjny skontaktuje się z Państwem z informacją zwrotną.

Pod warunkiem otrzymania niezbędnego dofinansowania organizatorzy pokryją koszty podróży i zakwaterowania w Warszawie. Po konferencji planowana jest publikacja w językach polskim i niemieckim.

Ponadto, oprócz tego wydarzenia, odbędą się dwa kolejne: 24 i 25 czerwca 2021 w Opolu, poświęcone Polakom w Niemczech i Niemcom w Polsce oraz regionalnym aspektom współpracy gospodarczej oraz pod koniec czerwca debata w Berlinie, prezentująca rozważania dwóch poprzednich wydarzeń. Zaproszenia wyślemy osobno.

Organizatorzy główni: Instytut Studiów Politycznych PAN; Deutsches Polen-Institut Darmstadt, Uczelnia Łazarskiego, Warszawa

Współorganizatorzy: Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej, Fundacja im. Friedricha Eberta w Warszawie oraz Polsko-Niemiecka Fundacja na Rzecz Nauki